

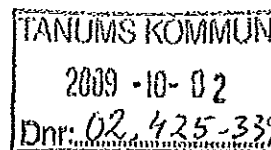

KAMMARRÄTTEN I
GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM
2009-09-29

Meddelad i Göteborg

Sida 1 (7)
Mål nr 4845-08

Tanums-Åseröd 1:30

KLAGANDE

Miljö- och byggnadsnämnden i Tanums kommun
457 81 Tanumshede

Ombud: Advokat Annika Gustafsson
Advokatfirman Andermyr Gustafsson Lindén HB
Box 3152
103 63 Stockholm

MOTPARTER

3126

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Länsrätten i Göteborgs dom den 24 juni 2008 i mål nr 3057-08,
se bilaga A

SAKEN

Föreläggande enligt 10 kap. plan- och bygglagen (1987:10), PBL, avse-
ende sjöbodar på fastigheten Tanums-Åseröd i Tanums kommun

Dok.Id 124824

Postadress
Box 1531
401 50 Göteborg

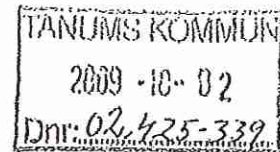
Besöksadress
Stora Nygatan 21

Telefon
031-732 74 00
E-post: kammarratten.goteborg@dom.se
www.kammarratten.goteborg.se

Telefax
031-732 76 00

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:40

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avskriver målet avseende sjöbod nr 1.

Med ändring av länsrättens dom fastställer kammarrätten länsstyrelsens beslut avseende sjöbodarna nr 2, 3 och 4 såvitt avser föreläggandet att vid vite om 100 000 kr respektive 50 000 kr avlägsna minikök, kylskåp, kokplatta, värmeisolering, fast anbringade värmeelement samt invändig vägg- och takpanel. Kammarrätten ändrar dock den tidpunkt då föreläggandet i denna del ska ha fullgjorts till den 31 januari 2010.

Med ändring av länsrättens dom fastställer kammarrätten länsstyrelsens beslut såvitt avser det löpande vite som förelagts **AA** i egenskap av ägare till sjöbod nr 2 och **BB** i egenskap av ägare till sjöbod nr 4. Kammarrätten ändrar dock den tidpunkt från vilket det löpande vitet ska räknas till den 31 januari 2010.

Kammarrätten avslår överklagandet i övrigt.

YRKANDEN M.M.

Miljö- och byggnadsnämnden i Tanums kommun yrkar, såsom deras talan slutligen utformats, att kammarrätten upphäver länsrättens dom och fastställer länsstyrelsens beslut avseende sjöbodarna nr 2, 3 och 4. Till stöd för sin talan anför nämnden bl.a. följande. I bygglovet för de aktuella sjöbodarna finns en beskrivning av vad en sjöbod är; en förrådsbyggnad avsedd för fiskeredskap och båtillbehör. Vid besiktning har framkommit att sjöbodarna bl.a. har isolerats och används för bostadsändamål. Miljööverdomstolen har i mål M7488-06 slagit fast att "isolering och invändig väggpanel inverkar på möjligheten att sjöboden kan tillgodose ett väsentligen annat ändamål än att vara ett förrådsutrymme". Det får ses som en självklarhet att det inte ligger inom användningsområdet för en förrådsbyggnad att ha den inredd med värmeisolering, väggpanel,

spotlights, kök, matbord, m.m. Isolering och invändig panel motverkar sjöbodens uppgift som ett väl luftat utrymme för torkning och torrhallning av fiskeredskap och båttillbehör. Agnbodar har traditionellt varit isolerade, men inte sjöbodarna. Länsrätten har i en tidigare dom avseende de aktuella sjöbodarna gjort bedömningen att byggnadsnämnden haft fog för det ingripande som då gjordes. Någon prövning av om byggnaden tagits i anspråk för annat ändamål behöver inte göras. Utvecklingen att sjöbodars funktion förändras till att tillgodose andra ändamål utgör ett hot mot såväl det rörliga friluftslivet som de kulturella värden som de bohuslänska sjöbodarna representerar. Att både innerväggar och ytterväggar är redovisade på bygglovsritningen behöver inte innebära att byggnaden ska isoleras.

B.B. och A.A. anser att överklagandet ska avslås och anför bl.a. följande. Länsrätten har 2004 upphävt ett föreläggande mot A.A. som avsåg exakt de förhållanden som nu är föremål för prövning. Samma besiktning utgjorde underlag den gången. En enskild ska inte behöva utsättas för upprepade rättsliga prövningar för åtgärder som redan har prövats. Ingen av sjöbodarna används för bostadsändamål. De har båda bostäder i omedelbar närhet till sjöbodarna. Den beskrivning av vad en sjöbod är som fogats till bygglovet har inte gjorts till ett villkor och kan därmed inte få den rättsverkan som nämnden vill göra gällande. I de fastställda ritningarna finns både ytter- och innerväggar redovisade. Utrymmet mellan ytter- och innerväggar brukar användas för isolering. Det finns i vart fall inget förbud mot isolering i bygglovet. Valet av material för innerväggen har ingen funktionell betydelse och ska därmed inte heller beaktas vid bedömningen av en eventuell avvikelse från bygglovet. Sjöboden har inget indraget vatten eller avlopp, vilket var avgörande enligt den sjöbodspolicy som gällde när beslutet om bygglov fattades. Nämnden har tillämpat senare och strängare regler, vilket strider mot retroaktivitetsförbudet i kommunallagen. Kommunens definition av vad en sjöbod är synes vara ett eget påhitt. Utförandet av sjöbodarna varierar från region till region och kommunerna i Bohuslän har inte kunnat enas

om ett gemensamt synsätt. Sjöbodarna har historiskt varit isolerade med papp, tång eller annat och de har innehållit kaminer. Hotet mot det rörliga friluftslivet regleras inte av PBL. De rättsfall nämnden hänvisar till är inte tillämpliga i nu aktuellt mål. – **A.A.** upplyser att han har avyttrat sjöbod nr 3 till **D.D.**

D.D. har beretts tillfälle att yttra sig över överklagandet men har inte hörts av.

C.C. anser att överklagandet ska avslås.

Kammarrätten har den 28 maj 2009 hållit syn och muntlig förhandling på fastigheten Tanums-Åseröd.

SKÅLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Eftersom miljö- och byggnadsnämnden under ärendets handläggning har återkallat sitt överklagande avseende sjöbod nr 1 ska målet avskrivas i den del det gäller denna byggnad.

B.B. och **A.A.** har invänt att det förelegat hinder för miljö- och byggnadsnämnden att utfärda aktuellt föreläggande på grund av att det skett en domstolsprövning av tidigare föreläggande avseende samma sjöbodarna. I denna del gör kammarrätten följande bedömning. Länsrätten har i dom den 5 november 2004 beslutat rörande ett tidigare föreläggande som avser de aktuella sjöbodarna. Det nu aktuella föreläggandet har beslutats av miljö- och byggnadsnämnden först den 24 januari 2006. Dessutom har underlaget för föreläggandet utgjorts av bl.a. en besiktning av sjöbodarna i juni 2005. Föreläggandet rör även andra tidsperioder än vad som avsågs i det föreläggande länsrätten prövade 2004. Att länsrätten har beslutat angående ett tidigare föreläggande avseende aktuella sjöbodarna innebär inte att hinder på grund av res judicata förelegat för nämnden att utfärda ett nytt föreläggande avseende samma sjöbodarna när,

som i förevarande fall, det nya föreläggandet avser andra tidsperioder och grundar sig på annat underlag.

I det aktuella bygglovets anges att en sjöbod utgör ett förrådsutrymme för fiskeredskap och båttillbehör.

Frågan i målet är då om byggnaderna benämnda sjöbod nr 2, 3 och 4 har inretts för väsentligen annat ändamål än det för vilket bygglov lämnats. Vid denna bedömning ska hänsyn främst tas till byggnadernas fasta inredning och utformningen av denna, även om inredningen i sig inte är bygglovspliktig. Som exempel på fast inredning kan nämnas golv, väggpanel, fast köksutrustning, fasta värmeelement, dörrar och fönster. Även åtgärder i form av isolering samt indragning av avlopp, vattenledningar och el påverkar bedömningen. Det går enligt kammarrättens mening inte att bestämma någon fast gräns för när en byggnad övergår från att vara en sjöbod till att anses ha blivit inredd för väsentligen annat ändamål. En helhetsbedömning med beaktande av samtliga föreliggande omständigheter måste göras i varje enskilt fall.

Det är ostridigt att de aktuella byggnaderna har isolerats. Vid synen kunde kammarrätten konstatera att byggnaderna hade invändig panel, behandlat trägolv, indragen el och fast monterad belysning. Det fanns även fast monterade element och köksutrustning i vissa av byggnaderna. Det saknades dock, såvitt kunde ses, vattenledningar och avlopp.

De nu aktuella sjöbodarna gav vid synen intrycket av att vara gäststugor snarare än förrådsbyggnader. Vid en sammanvägd bedömning av det intryck byggnaderna ger, den fasta inredning som har tillförts byggnaderna och de åtgärder i form av isolering och indragning av el som vidtagits, finner kammarrätten att byggnaderna måste anses ha inretts för ett väsentligen annat ändamål än att utgöra ett förrådsutrymme för fiskeredskap och båttillbehör. Att både ytter- och innerväggar redovisats på en bygglovsritning kan inte anses innebära att bygglov beviljats för isole-

2009-10-30

Dnr: 02.425-339/15u

ring. Då det aktuella föreläggandet inte är direkt kopplat till kommunens sjöbodspolicy påverkar det förhållandet att kommunen sedan bygglovet utfärdades antagit en ny policy inte föreläggandets lagenlighet. Miljö- och byggnadsnämnden har därmed haft fog för att vid vite förelägga fastighetsägaren *A.A.* i att avseende sjöbodarna nr 2 och 3 samt sjöbodsägaren *B.B.* att avseende sjöbod nr 4 avlägsna inredning och isolering som omfattas av föreläggandet såsom det kvarstår efter länsstyrelsens beslut. Föreläggandet får anses vara tillräckligt tydligt utformat och skäl för att frågå utsatta vitesbelopp om 100 000 kr respektive 50 000 kr har inte framkommit. Överklagandet ska därför bifallas i denna del. Den tidpunkt då föreläggandet senast ska ha efterkommit bör dock flyttas fram.

När det gäller nämndens beslut om löpande vite gör kammarrätten följande bedömning. I denna del har nämnden förelagt *var och en av ägarna till sjöbodarna* att utge ett belopp om 10 000 kr för varje månad under vilken denne inte har rättat sig efter föreläggandet. Kammarrätten finner att nämnden i och för sig har haft fog för att förena föreläggandet med löpande vite på sätt som skett. Vid kammarrättens muntliga förhandling och syn har emellertid *A.A.* obesträtt uppgett att han avyttrat sjöbod nr 3 till *D.D.*. Vid sådant förhållande kan något löpande vite inte föreläggas *A.A.* i egenskap av ägare till sjöbod nr 3. Ett föreläggande om sådant vite gäller inte heller, i enlighet med bestämmelserna i 10 kap, 21 § PBL, mot ny ägare av en byggnad på mark som tillhör någon annan. Såvitt gäller det löpande vite som satts ut i föreläggandet ska den ändringen således göras att det endast ska gälla mot *A.A.* i egenskap av ägare till sjöbod nr 2 och mot *B.B.* i egenskap av ägare till sjöbod nr 4. Skäl att ändra utsatta löpande vitesbelopp föreligger inte. Tidpunkten från vilken det löpande vitet ska räknas bör dock flyttas fram.

FÄNOMES KOMMUN
2009-10-31
Dnr: 02.425-239

Sida 7

Mål nr 4845-08

Msa

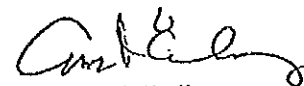
HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1)

Ingvar Johansson

Niclas Falkendal

Ewa Mårdberg
referent

Johan Westlund